

Inhoud

Inleiding		7
1	Het Examen Luisteren Programma I	11
	1.1 Wat wordt er getoetst bij het examen?	11
	1.2 Hoe wordt het examen afgenomen?	11
	1.3 Welke onderwerpen kun je in het luisterexamen verwachten?	12
	1.4 Welke soorten luisterteksten bevat het examen?	13
	1.5 Wat voor vragen bevat het examen?	15
	1.6 Hoe kun je je het beste concentreren tijdens het examen?	15
2	Wat is luisteren?	17
	2.1 Verstaan	17
	2.2 Begrijpen	19
	2.3 Luisterdoelen en manieren van luisteren	20
3	Strategisch luisteren	23
	3.1 Voorkennis mobiliseren	23
	3.2 Aanwezige informatie gebruiken	25
	3.3 Beeld gebruiken	27
	3.4 Signaalwoorden gebruiken	31

4**Strategisch omgaan met meerkeuzevragen 32**

4.1	Kernwoorden gebruiken	33
4.2	Synoniemen of omschrijvingen zoeken	37
4.3	Foute antwoorden elimineren	40
4.4	Op volledigheid letten	49
4.5	Het antwoord kiezen uit plaatjes	50
4.6	Niet anticiperen op het goede antwoord	51
4.7	Altijd antwoord geven	52

5**Woordenschat 53**

5.1	Omvang woordenschat	53
5.2	Omgaan met onbekende woorden	60
5.3	Uitbreiden van je woordenschat	63

6**Oefenen 65****Sleutel 75****Geraadpleegde literatuur 83****Colofon 84****Achterflap: stappenplan**

Inleiding

Luisteren doe je elke dag, naar collega's of klasgenoten, naar een docent of leidinggevende, naar de buschauffeur, naar de buurman, naar het nieuws in de media. Toch is luisteren niet makkelijk, vooral niet in een andere taal dan je moedertaal. Om als anderstalige in het Nederlands alles goed te verstaan en te begrijpen, moet je veel naar Nederlands geluisterd hebben en veel woorden kennen.

Taalniveau: B1

Dit boek is bedoeld voor mensen die het Staatsexamen Programma I willen gaan doen, en voor mensen die al vrij veel begrijpen maar nog verder willen oefenen. Om het examen te halen moet je luistervaardigheid ongeveer op niveau B1 zitten.

Dit is een globale beschrijving van niveau B1 voor luisteren:

Ik kan de hoofdpunten begrijpen wanneer in duidelijk uitgesproken standaardtaal wordt gesproken over vertrouwde zaken die ik regelmatig tegenkom op mijn werk, school, vrije tijd enz. Ik kan de hoofdpunten van veel programma's over nieuws of over onderwerpen van persoonlijk of beroepsmatig belang begrijpen, wanneer er betrekkelijk langzaam en duidelijk gesproken wordt.

Bron: www.slo.nl

Je kunt ook nog per situatie bekijken of je op niveau B1 zit:

1 Gesprekken tussen moedertaalsprekers begrijpen

Ik kan in het algemeen de hoofdpunten volgen van een uitgebreide discussie om mij heen, op voorwaarde dat er duidelijk gearticuleerd wordt in de standaardtaal.

2 Luisteren als lid van een live publiek

Ik kan ongecompliceerde korte praatjes over vertrouwde onderwerpen in grote lijnen volgen, op voorwaarde dat er duidelijk gearticuleerde standaardtaal gesproken wordt.

3 Luisteren naar aankondigingen en instructies

Ik kan eenvoudige technische informatie begrijpen, zoals gebruiksaanwijzingen voor apparaten. Ik kan gedetailleerde aanwijzingen opvolgen.

4 Gesproken media begrijpen

Ik kan de hoofdpunten begrijpen van nieuwsberichten, luisterboeken en podcasts over vertrouwde onderwerpen, op voorwaarde dat er langzaam en duidelijk wordt gesproken.

Naar: Taalprofielen, 2024

Kun je dit allemaal? Dan ben je waarschijnlijk klaar om Staatsexamen Luisteren Programma I te gaan doen. Dit boek kan je helpen om goed voorbereid aan het examen mee te doen.

Hoe is het boek opgebouwd?

In hoofdstuk 1 staat informatie over het Examen Luisteren I van het Staatsexamen NT2. Je krijgt informatie over de inhoud van het examen, over de lengte en de manier waarop het wordt afgenomen.

Hoofdstuk 2 gaat over luistervaardigheid: wat is luisteren eigenlijk? En welke manieren van luisteren zijn er? Hoofdstuk 3 gaat over strategisch luisteren. Je leert strategieën om efficiënter te luisteren. In hoofdstuk 4 krijg je informatie over meerkeuzevragen en hoe je die het beste kunt aanpakken. Je gaat ook veel oefenen met dat soort vragen. In hoofdstuk 5 gaan we in op de woordenschat. Je gaat controleren of je woordenschat groot genoeg is en je gaat oefenen met het raden van onbekende woorden. Hoofdstuk 6 ten slotte bevat oefeningen die je goed voorbereiden op het Staatsexamen Luisteren I.

Alle audio- en videofragmenten die in dit boek worden gebruikt, vind je op de website. Een deel van de vragen over de fragmenten doe je ook op de website. Je ontvangt dan feedback bij de vragen die je beantwoordt. Als je een

fragment op de website moet openen, wordt dat in het boek met dit icoontje aangegeven: . Voorin dit boek vind je het adres van de website en een instructie bij het inloggen.

Wat voor materiaal is in het boek gebruikt?

Voor de luisterteksten en vragen hebben we Voorbeeldexamens Luisteren I gebruikt. Deze voorbeeldexamens zijn examens die in het verleden gebruikt zijn. Ook is er nieuw materiaal gemaakt dat op de examens lijkt en hetzelfde niveau heeft. Je komt teksten tegen die te maken hebben met opleiding, met werk, of met informatieve onderwerpen. De meeste teksten in het examen zijn informatief. Daarom zijn de teksten die voor dit boek gebruikt zijn, ook meestal informatieve teksten.

Op het examen moet je meerkeuzevragen beantwoorden, ABC-vragen. Je moet dus steeds kiezen uit drie mogelijke antwoorden. De vragen waarmee je in dit boek oefent, zijn ook allemaal zulke vragen. Op die manier krijg je veel ervaring met meerkeuzevragen.

Hoe kun je dit boek het beste gebruiken?

Je kunt je het beste voorbereiden op het Staatsexamen Luisteren I door alle hoofdstukken door te werken, zelfstandig of met een groep. Verder kun je het boek ook gebruiken als een naslagwerk, waarin je kunt opzoeken hoe je moet omgaan met moeilijke onderdelen. Als je bijvoorbeeld veel moeite hebt met meerkeuzevragen, kijk je nog even in hoofdstuk 4. Of als je tips wilt over het omgaan met woorden die je niet kent, lees je hoofdstuk 5 nog een keer.

Het stappenplan aan de binnenkant van de achterflap is een handige checklist die je kunt gebruiken als je het examen gaat doen.

Wat vind je op de website bij dit boek?

Allereerst vind je op de website alle audiofragmenten die je nodig hebt bij de oefeningen. De vragen staan meestal in het boek, voor de luisterfragmenten ga je naar de website. Als je een audiofragment moet openen, wordt dat in het boek met een icoontje aangegeven. Sommige oefeningen, zoals die van

hoofdstuk 6, staan helemaal op de website. Dan krijg je ook feedback bij de antwoorden die je geeft. Je ziet dan niet alleen de goede antwoorden maar ook waarom je voor dat antwoord zou moeten kiezen.

Verder vind je op de website handig materiaal dat je kunt gebruiken, zoals een lijst met signaalwoorden en verwijzingen naar lijsten met frequente woorden.

1 Het Examen Luisteren Programma I

1.1 Wat wordt er getoetst bij het examen?

Tijdens het onderdeel Luisteren van het Staatsexamen NT2 Programma I wordt getoetst of je voldoende luistervaardig bent, dus of je luistervaardigheid op niveau B1 is (zie Inleiding). Er wordt speciaal gekeken of je genoeg begrijpt om een opleiding te kunnen volgen of werk te kunnen doen op mbo-niveau 3 en 4.

1.2 Hoe wordt het examen afgenomen?

Tijdens het Examen Luisteren I werk je op de computer met een koptelefoon. Je krijgt luisterfragmenten met in totaal ongeveer 40 meerkeuzevragen. Het grootste deel van het examen bestaat uit audiofragmenten, zonder beeld. Aan het eind zitten nog een paar fragmenten met beeld. Het beeld is echter niet heel belangrijk; je kunt nooit een vraag beantwoorden door alleen naar het beeld te kijken. Je moet altijd goed luisteren.

Je ziet steeds eerst de vraag en drie antwoordmogelijkheden. Je hebt dan ongeveer 25 seconden de tijd om de vraag en de drie mogelijke antwoorden goed te lezen. Dan start het audiofragment. Je kunt de vragen tijdens het luisteren of na afloop van het fragment beantwoorden. Daarna moet je op volgende klikken, en dan verschijnt de volgende vraag. Als je vergeet op *volgende* te klikken, gaat het examen niet verder.

Om het examen binnen de tijd te maken, is het heel belangrijk om de vragen snel te beantwoorden. Je moet niet lang wachten met antwoord geven want dan krijg je het examen niet af. Als je het antwoord niet weet, is het dus belangrijk om toch een keuze te maken en op volgende te klikken.

Je kunt elk luisterfragment maar één keer horen of zien. Je kunt dus niet terugspoelen, stoppen of nog een keer luisteren.

Tip:

Op de website van de staatsexamens (www.staatsexamensnt2.nl) vind je een aantal informatiefilmpjes met algemene informatie over de examens. Ook kun je een instructiefilmpje bekijken waarin je de situatie en de computerschermen ziet.

Het is ook belangrijk om te oefenen met het computersysteem dat op de echte examens wordt gebruikt. Dat kun je doen in de online oefenomgeving van het staatsexamen Nt2. Ga hiervoor naar de volgende website: <https://nt2-oefenomgeving.facet.onl>

Het luisterexamen duurt in totaal ongeveer 90 minuten. Bij het luisterexamen mag je geen woordenboek gebruiken. Het is dus belangrijk dat je veel woorden kent. In hoofdstuk 5 lees je hoe je je woordenschat kunt uitbreiden.

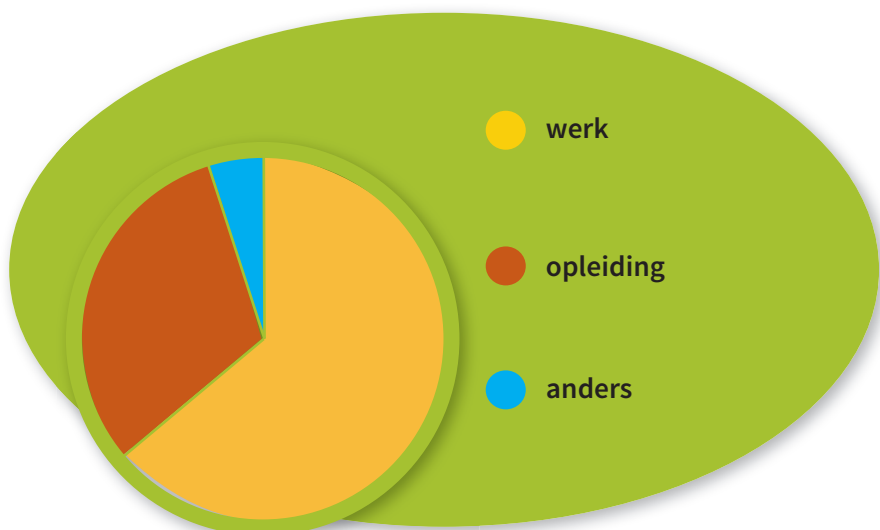
1.3 Welke onderwerpen kun je in het luisterexamen verwachten?

Je krijgt vijf of meer luisterfragmenten. Bij elk fragment zijn er tussen de vijf en tien vragen. Bijna alle fragmenten gaan over werk of een opleiding. Binnen die domeinen werk en opleiding kunnen wel sterk verschillende onderwerpen aan bod komen. Zo kan iemand vertellen over het werk in een huisartsenpraktijk, of over het werk in een bakkerij.

Slechts een enkele keer bevat het examen een luistertekst over een onderwerp in een ander domein, bijvoorbeeld een luistertekst met uitleg over het weer in Nederland of een gesprek met iemand die voedingsadviezen geeft.

De voorbeeldexamens van de laatste jaren laten ongeveer de volgende verdeling zien in de drie domeinen:

Domeinen voorbeeldexamens

1.4 Welke soorten luisterteksten bevat het examen?

Bijna alle fragmenten bestaan uit een interview: je hoort twee personen praten, de een stelt vragen, de ander vertelt. Zo wordt bijvoorbeeld aan een vrachtwagenchauffeur gevraagd welke route hij meestal rijdt. Of je hoort een docent van een horecaopleiding vertellen wat je precies moet doen als je in een restaurant werkt.

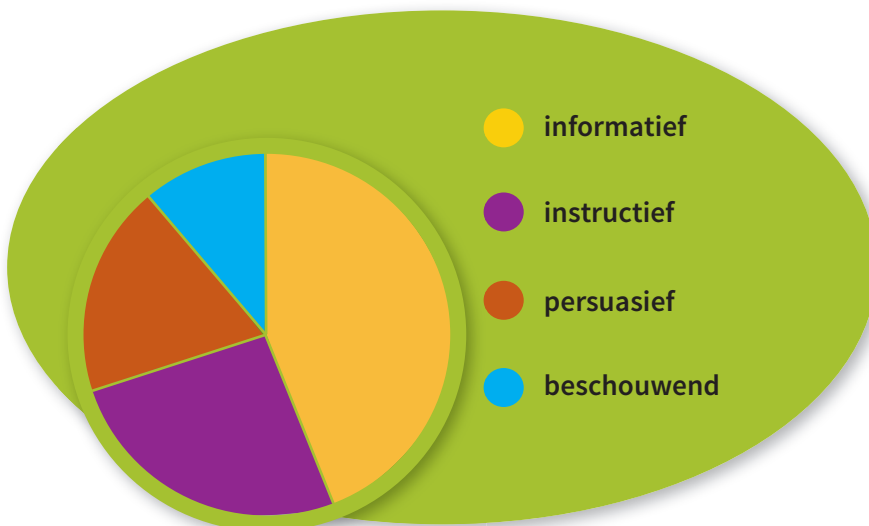
In de opnames hoor je normaal taalgebruik: dat wil zeggen dat mensen soms vrij snel spreken en af en toe een foutje maken. Soms herhaalt iemand een halve zin op een iets andere manier. Woordjes als 'hij' en 'het' worden meestal uitgesproken als 'ie' en 't'. Ook is het mogelijk dat een spreker een licht accent heeft, maar je hoort nooit iemand die dialect spreekt.

De tekstsoorten kunnen een beetje verschillen. Zo zijn er informatieve, instructieve, persuasieve en beschouwende teksten:

- **Informatieve teksten** zijn teksten waarbij een persoon informatie geeft aan een andere persoon. Iemand vertelt bijvoorbeeld hoe zijn werkdag meestal verloopt.
- Als iemand een andere persoon vertelt wat hij moet doen en hoe hij dat moet doen, noemen we dat een **instructieve tekst**. Een docent die aan leerlingen vertelt hoe ze hun opdracht moeten doen, geeft instructie. En iemand die een stagiair gaat begeleiden, geeft die stagiair instructies over het werk.
- Als een verteller iemand wil overtuigen, bijvoorbeeld om vrijwilligerswerk te gaan doen, dan noemen we dat een **persuasieve tekst**.
- Een enkele keer komt in het examen een **beschouwende tekst** voor. Dan geeft iemand zijn mening over een onderwerp. Als bijvoorbeeld een fotograaf vertelt waarom zij een foto mooi vindt, is dat een beschouwende tekst.

In de voorbeeldexamens van de laatste jaren staan vooral informatieve en instructieve teksten. De voorbeeldexamens laten ongeveer de volgende verdeling zien van de vier tekstsoorten:

Tekstsoorten voorbeeldexamens

Hieronder staan wat voorbeelden van titels uit recente oefenexamens, zodat je een indruk krijgt van de tekstsoorten en onderwerpen.

Luistertekst	Jaar	Domein	Domein
Een interview met een fysiotherapeut	2017	werk	informatief
Een gesprek met een boerin	2020	werk	instructief
Aanmelden voor een opleiding	2021	opleiding	instructief
Een gesprek met een stewardess	2023	werk	persuasief
Een gesprek met een autoverkoper	2023	anders	informatief
Een gesprek met een student van de hotelschool	2024	opleiding	informatief

1.5 Wat voor vragen bevat het examen?

Alle vragen zijn meerkeuzevragen: je moet uit A, B of C kiezen. In hoofdstuk 4 kun je lezen hoe je meerkeuzevragen het beste kunt aanpakken.

In totaal zijn er bij het Examen Luisteren I altijd ongeveer 40 vragen. Het aantal vragen bij een fragment is heel verschillend: soms zijn er vijf vragen bij een fragment, maar het kunnen er ook negen of tien zijn.

1.6 Hoe kun je je het beste concentreren tijdens het examen?

Zoals gezegd duurt het examen ongeveer 90 minuten. Dat is vrij lang om geconcentreerd te blijven. Het is heel belangrijk dat je concentratie optimaal is. Hieronder vind je een aantal tips om je concentratie te verhogen: